

Unijna strategia dla Bałkanów Zachodnich

wg stanu na 17.05.2018

MATERIAŁY OIDE

6 lutego 2018 Komisja Europejska ogłosiła strategię dla Bałkanów Zachodnich, której celem jest wsparcie unijnego procesu rozszerzenia w regionie, obejmującego Albanię, Bośnię i Hercegowinę, Czarnogórę, Kosowo, Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii oraz Serbię.

Słowa kluczowe: integracja europejska, Bałkany Zachodnie, przystąpienie do Unii Europejskiej, rozszerzenie Unii Europejskiej, strategia przedakcesyjna, Bośnia i Hercegowina, Chorwacja, Czarnogóra, Kosowo, Macedonia

Spis treści

- I. WPROWADZENIE
- II. WYBRANE DOKUMENTY
- III. PUBLIKACJE ON-LINE
- IV. STRONY INTERNETOWE

I. WPROWADZENIE

6 lutego 2018 Komisja Europejska opublikowała strategię na rzecz wiarygodnej perspektywy rozszerzenia dla Bałkanów Zachodnich oraz zwiększonego zaangażowania UE w tym regionie (por. pkt 5). Stanowi ona realizację zapowiedzi przewodniczącego KE, Jean-Claude'a Junckera, z jego dorocznego przemówienia o stanie UE wygłoszonego we wrześniu 2017 (por. pkt 6). Strategia obejmuje 6 krajów regionu: **Albanię, Bośnię i Hercegowinę, Czarnogórę, Kosowo, Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii i Serbię.**

Dokument w sposób szczegółowy określa europejską perspektywę krajów Bałkanów Zachodnich, w tym między innymi perspektywę akcesji dla Czarnogóry i Serbii do 2025 roku, a także rozpoczęcie negocjacji akcesyjnych z Albanią i Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii. Pozostałe kraje - Bośnia i Hercegowina (wniosek o członkostwo na początku 2016) oraz Kosowo są krajami potencjalnie kandydującymi.

Kraje Bałkanów Zachodnich będą mogły przystąpić do Unii po spełnieniu kryteriów z art. 49 TFUE. Aby spełnić wszystkie warunki, kraje regionu muszą przeprowadzić kompleksowe reformy w kluczowych obszarach, zwłaszcza w zakresie praworządności, konkurencyjności oraz współpracy regionalnej i pojednania. Unia oczekuje także powszechnej zgody politycznej i pełnego poparcia obywateli dla decyzji o przystąpieniu.

W strategii KE przedstawiła **sześć inicjatyw przewodnich** – konkretnych działań, mających na celu zbliżenie krajów Bałkanów Zachodnich do UE w takich dziedzinach jak:

- **praworządność, prawa podstawowe i dobre rządzenie** – przeprowadzenie reform wewnętrznych w obszarze sądownictwa, instytucji demokratycznych i administracji publicznej, zwalczanie korupcji i przestępczości zorganizowanej, powołanie specjalnych misji doradczych,
- **bezpieczeństwo i migracje** – zwalczanie przestępczości zorganizowanej, przeciwdziałanie terroryzmowi oraz zarządzanie migracjami, przy wsparciu unijnych narzędzi i wiedzy fachowej w tym m.in. Europolu,
- **rozwój społeczno-gospodarczy** – ułatwienia w handlu zagranicznym, nowe inwestycje zagraniczne, wsparcie sektora małych i średnich przedsiębiorstw, podwojenie finansowania programu Erasmus+,
- **łączność transportowa i energetyczna** – wsparcie nowych inwestycji, wzmocnienie unii energetycznej UE,
- **agenda cyfrowa** – obniżenie kosztów roamingu, rozwój administracji elektronicznej oraz edukacja w zakresie umiejętności cyfrowych w społeczeństwie,
- **pojednanie i dobrosąsiedzkie stosunki** – wspieranie dobrych relacji i współpracy w dziedzinie edukacji, kultury, młodzieży i sportu; rozwiązywanie istotnych sporów dwustronnych, powołanie komisji regionalnej do ustalenia faktów dotyczących zbrodni wojennych.

Realizacja wytycznych jest przewidziana na lata 2018-2020. Aby wspierać wdrażanie nowych inicjatyw przewodnich w ramach strategii, KE proponuje stopniowo zwiększać finansowanie przeznaczone dla Bałkanów Zachodnich do roku 2020 w ramach

Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej. Na 2018 rok przewidywana kwota pomocy przedakcesyjnej dla Bałkanów Zachodnich wynosi 1,07 mld EUR.

17 kwietnia 2018 Komisja Europejska opublikowała **sprawozdania dotyczące krajów aspirujących do członkostwa w UE** – państw Bałkanów Zachodnich oraz Turcji. Komisja zarekomendowała Radzie podjęcie decyzji o otwarciu negocjacji akcesyjnych z Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii (kandydującą od 2015 r.) i Albanią (kandydującą od 2014 r.) w związku z osiągniętymi przez te kraje postępami.

Dokumenty dotyczące statusu wszystkich państw regionu Bałkanów Zachodnich i Turcji (por. pkt 4).

17 maja 2018 w Sofii odbył się **Szczyt UE – Bałkany Zachodnie**. Szefowie państw lub rządów 28 państw UE przyjęli deklarację (por. pkt 1), którą wsparli partnerzy z Bałkanów Zachodnich: Albania, Bośnia i Hercegowina, Czarnogóra, Kosowo, Była Jugosłowiańska Republika Macedonii i Serbia.

Deklaracja potwierdza europejską perspektywę dla całego regionu, podkreśla wagę tworzenia gęstej sieci połączeń wewnątrz regionu i z Unią Europejską we wszystkich obszarach – transportu, energii, gospodarki cyfrowej, a także w wymiarze międzyludzkim. Mówi o wzmocnieniu współpracy w ramach wspólnych wyzwań dotyczących bezpieczeństwa.

Deklaracja wskazuje podstawowe wartości jako warunek skutecznej realizacji reform przez partnerów: **nadrzędny charakter demokracji i praworządności**, zapewnienie dobrych rządów i praw człowieka, oraz kluczowa rola społeczeństwa obywatelskiego i wolnych mediów.

Do deklaracji dołączono *Program działań priorytetowych z Sofii* oparty na strategii Komisji Europejskiej opublikowanej 6 lutego 2018.

Następny szczyt UE-Bałkany Zachodnie odbędzie się podczas prezydencji chorwackiej w 2020 roku.

II. WYBRANE DOKUMENTY

Szczyt UE – Bałkany Zachodnie

1. [Deklaracja z Sofii](#), 17 maja 2018

Rada Europejska

2. [Posiedzenie Rady Europejskiej \(22 marca 2018 r.\) – Konkluzje](#), pkt 8,
3. [Konkluzje przewodniczącego Rady Europejskiej](#), 9 marca 2017, pkt 13,

Komisja Europejska

4. [2018 Communication on EU Enlargement Policy](#) (EN), COM(2018) 450, 17.04.2018
  - [Montenegro 2018 Report](#), SWD(2018) 150, 17.04.2018
  - [Serbia Report 2018](#), SWD(2018) 152, 17.04.2018
  - [Turkey Report 2018](#), SWD(2018) 153, 17.04.2018
  - [The former Yugoslav Republic of Macedonia Report 2018](#), SWD(2018) 154, 17.04.2018
  - [Albania Report 2018](#), SWD(2018) 151, 17.04.2018
  - [Bosnia and Herzegovina Report 2018](#), SWD(2018) 155, 17.04.2018
  - [Kosovo Report 2018](#), SWD(2018) 156, 17.04.2018
5. [Wiarygodna perspektywa rozszerzenia dla Bałkanów Zachodnich oraz zwiększone zaangażowanie UE w tym regionie](#), COM(2018) 65, 06.02.2018,
6. [Przewodniczący Jean-Claude Juncker Oświadczenie o stanie Unii 2017](#), Bruksela, 13.09.2017,
7. [Komunikat w sprawie polityki rozszerzenia UE w 2016](#), COM(2016) 715, 09.11.2016,

Parlament Europejski

8. [Decyzje przyjęte w sprawie strategii rozszerzenia UE – Bałkany Zachodnie \(debata\)](#), 06.02.2018,

Komisja do spraw Unii Europejskiej (SUE) – posiedzenia

9. [Informacja Ministra Spraw Zagranicznych na temat "Polityka rozszerzenia Unii Europejskiej. Ocena perspektywy przystąpienia państw Bałkanów Zachodnich. Polskie zaangażowanie w proces rozszerzenia UE" \(prezentował podsekretarz stanu w MSZ Bartosz Cichoński\)](#), 20.03.2018 (pos. nr 189),

---

III. PUBLIKACJE ON LINE

10. [Pakiet „rozszerzenie”](#): Komisja publikuje sprawozdania na temat partnerów z Bałkanów Zachodnich i Turcji, komunikat prasowy KE, 17.04.2018,
  11. Lilyanova V.: [Western Balkans: Enlargement strategy 2018](#), „W skrócie”, Biuro Analiz Parlamentu Europejskiego, 13.03.2018,
  12. [Strategia UE-Bałkany Zachodnie: wiarygodna perspektywa rozszerzenia dla Bałkanów Zachodnich oraz zwiększonego zaangażowania UE w tym regionie](#), komunikat prasowy KE, 06.02.2018,
  13. [Pytania i odpowiedzi: Wiarygodna perspektywa rozszerzenia dla Bałkanów Zachodnich oraz zwiększone zaangażowanie UE w tym regionie](#), komunikat prasowy KE, 06.02.2018,
  14. Mirel P.: [The Western Balkans: between Stabilisation and Integration in the European Union](#), European Issue n°459, Fundacja Roberta Schumana, 22.01.2018,
  15. Lilyanova V.: [Western Balkans in the spotlight in 2018](#), „W skrócie”, Biuro Analiz Parlamentu Europejskiego, 15.01.2018,
  16. Munter A. De: [Bałkany Zachodnie](#), „Noty faktograficzne o UE”, Biuro Analiz Parlamentu Europejskiego, 01.09.2017,
  17. Munter A. De: [Rozszerzenie Unii Europejskiej](#), „Noty faktograficzne o UE”, Biuro Analiz Parlamentu Europejskiego, 01.09.2017,
  18. Szpala M.: [Bałkany Zachodnie coraz dalej od UE](#), „INFOS Zagadnienia społeczno-gospodarcze” nr 6(229), Biuro Analiz Sejmowych, 11.05.2017,
  19. [Rozszerzenie UE o Bałkany Zachodnie](#), Materiały OIDE 2014.
-

IV. STRONY INTERNETOWE

Komisja Europejska

9. [EU and Western Balkans](#)

Rada Unii Europejskiej

12. [Enlargement](#)
13. [Szczyt UE – Bałkany Zachodnie \(Sofia, 17 maja 2018\)](#)